

Voor aankondiging:

**Opening Cultuurcampus op 23 april met bijzonder concert
FEESTELIJKE START VOOR DE ZINGENDE TOREN VAN BERNARD HEESEN**

Op 23 april is de Zingende Toren van Bernard Heesen voor het eerst te horen, tijdens een openingsconcert van componist Merlijn Twaalfhoven. Het markante 30 meter hoge klankkunstwerk met glazen klokken en klankschalen maakt deel uit van de Cultuurcampus Vleuterweide in Leidsche Rijn. Het concert vormt de afsluiting van de officiële opening van de Cultuurcampus. Zo'n vijfhonderd leerlingen van het Amadeus Lyceum en het Utrechts Centrum voor de Kunsten nemen er aan deel. Zij vormen een koor en orkest dat met zelfgemaakte glazen muziekinstrumenten de klokkentoren zal begeleiden. Beiaardier Boudewijn Zwart (van o.m. de Westertoren in Amsterdam) zal de Zingende Toren bespelen. Voor de maker van de toren, glaskunstenaar en architect Bernard Heesen, wordt de avond de bekroning van een proces dat meer dan vijf jaar heeft geduurd. Het resultaat hiervan mag met recht zijn magnum opus genoemd worden.

Ontstaan van de Zingende Toren

De Zingende Toren is zowel beeldend kunstwerk als bijzonder muziekinstrument. De toren is ontstaan vanuit een beeldende kunstopdracht bij de Cultuurcampus, in het kader van de 1,5%-regeling Leidsche Rijn. Het stedenbouwkundig plan van de Cultuurcampus bevatte bij aanvang wel de ruimte, maar niet het budget voor een toren. Iets dat de kunstcommissie (met een vertegenwoordiging van alle gebruikers) deed besluiten de kunstopdracht daarvoor in te zetten. Omdat in een toren een carillon hoort, werd Bernard Heesen gevraagd of hij dit in het ontwerp kon meenemen. Heesen was niet meteen enthousiast over een zwaar bronzen carillon in zijn transparante toren, tot hij in zijn glaswerkplaats het muzikale gepingel van water op glas hoorde en besloot: ook het carillon moest van glas worden. Met die beslissing begon een traject van onderzoeken, ontwerpen en samenwerken dat uiteindelijk resulteerde in de Zingende Toren. Er werd een team gevormd waarin naast de kunstenaar een campanoloog, een klavierbouwer, een componist en een beiaardier zitting hadden. De geavanceerde draadloze aansturing van de klokken werd in samenwerking met dit team ontwikkeld door klokkengieterij Koninklijke Eijsbouts. Omdat het kunstbudget bij lange na niet toereikend was is nog een grote hoeveelheid aanvullende externe financiering voor het plan geworven.

Concertinstrument in een woonwijk

Die draadloze aansturing, die gebruik maakt van servomotoren, geeft de Zingende Toren een aantal bijzondere mogelijkheden. De glazen klokken en de klankschalen kunnen met het klavier vanaf het plein bespeeld worden, de beiaardier hoeft niet de toren in. Dat betekent dat de beiaardier zich midden tussen het publiek bevindt en dat er mogelijkheden zijn om met andere muzikanten op het plein samen te spelen. De gestemde glazen klokken met een bereik van vier octaven kunnen als traditionele beiaard met bestaande beiaardmuziek worden bespeeld. Met daarnaast de ongestemde klankschalen en de mogelijkheid met elektronisch keyboard te spelen is de toren ook een geheel nieuw instrument. De toren krijgt overigens geen uurwerk en is dus alleen te horen bij bespeling. De Stichting Zingende Toren, die het beheer en de exploitatie op zich zal nemen, zal zich inzetten om de muzikale mogelijkheden met concerten en jaarlijkse compositieopdrachten ten volle te benutten. De Zingende Toren wordt een instrument dat voor een zeer divers publiek bedoeld is: van buurtbewoners tot professionele musici en alles wat daartussen zit. Naast de concerten en de maandelijkse bespeling door verschillende beiaardiers kunnen er workshops gehouden worden, kinderconcerten worden gegeven of bijvoorbeeld wedstrijden 'componeer een herkenningstune voor de Zingende Toren'

worden uitgeschreven. Er komt een website met alle informatie, een agenda en de mogelijkheid om concerten te beluisteren.

Eind maart verschijnt een volgend persbericht, dit zal beeldmateriaal bevatten. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Martine van Kampen (06 28087388/info@dezingendetoren.nl).

Openingsconcert 23 april 2009, aanvang 20.30 uur. Locatie: Cultuurcampus Vleuterweide, op het plein voor Burchtpoort 5, 3452 MD Vleuten.

De Zingende Toren is gemaakt in opdracht van de gemeente Utrecht, afdeling Culturele Zaken en kwam tot stand dankzij financiële ondersteuning van: Mondriaan Stichting, Bouwfonds Cultuurfonds, Fentener van Vlissingen Fonds, KF Hein Fonds, Prins Bernhard Cultuurfonds, BankGiro Loterij, SNS REAAL Fonds, GEM Vleuterweide, Fonds BKVB, EFRO en Unica. Het openingsconcert is mede mogelijk gemaakt door VSBfonds, Nederlands Fonds voor Podiumkunsten+ en een Eenmalige Activiteitensubsidie Leidsche Rijn.

De **Cultuurcampus Vleuterweide** is een gebouwencomplex in het centrum van Vleuterweide met cultuur als verbindende schakel. Naast een informatieplein biedt de Cultuurcampus onderdak aan het Amadeus Lyceum, het Utrechts Centrum voor de Kunsten, Abrona, Zuwe Welzijn, de Openbare Bibliotheek Vleuterweide, een kerkelijk centrum, een theaterzaal en een sporthal. Het complex maakt deel uit van een stedenbouwkundig plan van architecten Krier en Kohl en werd ontworpen door Vera Yanovshtchinsky Architecten. Zie voor meer informatie www.vleuterweide.com.

Bernard Heesen (Leerdam, 1958) werd oorspronkelijk opgeleid als architect en werkt nu zo'n 25 jaar met glas. Binnen de wereld van de glaskunst wordt hij wel beschouwd als een anarchist. In die hoedanigheid onderzoekt hij de eigenschappen van glas door de grenzen op te zoeken van wat er technisch mogelijk is. Heesen werkt bij het glasblazen doorgaans niet met een voorbedacht ontwerp, maar laat zich leiden door het grillige karakter van het vloeibare glas. Alledaagse voorwerpen zoals bekers, glazen en schalen spelen een belangrijke rol in zijn werk. Daarnaast vindt hij zijn inspiratie in oude encyclopedieën. Heesen had de laatste jaren tentoonstellingen bij onder meer het Frans Hals Museum, Marres en Brutto Gusto. Eerder maakte hij werk in opdracht voor de Trêves zaal in Den Haag. Zijn glaswerk is opgenomen in collecties van onder meer Museum Boijmans Van Beuningen, Stedelijk Museum Amsterdam en het Nationaal Glasmuseum in Leerdam.

Merlijn Twaalfhoven (Wapserveen, 1976) is componist en theatermaker. Al tijdens zijn studie werkt hij intensief samen met kunstenaars uit andere disciplines en richt hij stichting La Vie sur Terre op. Hiermee organiseert hij ongewone, vaak grootschalige locatieprojecten die een breed publiek opnemen in een totaalbeleving voor alle zintuigen. Locaties lopen uiteen van het ruim van een oude sovjet-onderzeeër (Kursk, 2005) tot een markthal (La Nuit de Bratislava, 2004), de duinen (C'est où la Mer, 2005) en de Oude Kerk (La Vie Urbaine, 2001). Culturele en maatschappelijke verschillen vormen vaak een aanleiding voor het creëren van grensoverschrijdend en maatschappelijk geëngageerd werk, dat hem de laatste jaren ook naar o.a. Japan, Palestina, Syrië, Cyprus en Centraal Europa voerde. Tevens is hij de jongste lector van Nederland bij hogeschool voor de kunsten ArtEZ. Onder de noemer PopKunst onderzoekt hij hoe hedendaagse kunst een breed publiek kan bereiken zonder artistieke concessies te doen.